

PROJEKT »RAZVOJ MODELA ZA IZVAJANJE DNEVNIH OBLIK BIVANJA NA KMETIJI«

Mnogi se še spomnijo, da so včasih na kmetijah skupaj živele različne generacije in vsaka na svoj način prispevale k dinamiki gospodinjstva. Ko starejši niso mogli več sodelovati pri vsakodnevni opravilih, so vseeno ostali del družine, preživljali čas z vnuki ali pa poskrbeli za lažja opravila. Sodoben način življenja je to korenito spremenil, se pa zaradi staranja prebivalstva in slabšanja pogojev za življenje starejših, ki se pogosto srečujejo z izoliranostjo in osamljenostjo, ponovno pojavlja težnja, da bi kmetije postale prostor za medgeneracijsko druženje.

Na kakšen način bi lahko kmetije odprle svoja vrata za dnevno bivanje starejših, smo preverjali v okviru dvoletnega projekta *Razvoj modela za izvajanje dnevnih oblik bivanja na kmetiji*, ki se zaključuje novembra letos. Partnerji projekta – kmetija Volk iz Suhorja, kmetija Jernejevi iz Slavinj, kmetija Fatur iz Drskovč in Dom upokojencev Izola – smo najprej preučili dobre prakse iz tujine na tem področju. Nato smo opredelili pričakovanja in možnosti vključenih kmetij na eni strani in preverili potrebe ter pričakovanja potencialnih koristnikov naših storitev na drugi. Na podlagi vseh ugotovitev smo pripravili nabor aktivnosti, ki bi se lahko izvajale v okviru obiska starejših na kmetiji.

Člani kmetij smo se udeležili tudi usposabljanja, ki je vključevalo vsebine s

področja socialnih spretnosti in veščin za delo s starejšimi, prve pomoči in komunikacije s starejšimi. Nato je vsaka kmetija pripravila programe, ki smo jih prilagodili vsem letnim časom. Programe smo finančno ovrednotili in večino le-teh v okviru pilotnih izvedb tudi preizkusili v praksi.

Pri izvedbi usposabljanja za člane kmetije, ankete za potencialne udeležence dnevnih oblik bivanja na kmetiji in pilotni izvedbi oblikovanih programov smo sodelovali z Univerzo za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica. V sklopu pilotnih izvedb so članice UTŽO trikrat obiskale kmetijo Jernejevi na Slavinjah in enkrat kmetijo Volk na Suhorju. Pri Jernejevih so udeležence krmile kokoši in postavljale premično mrežo za pašo, grabile pokošeno travo, ki so jo uporabi-

li za zastirko okoli povrtnin, plele okoli jagodičevja in povrtnin, presajale endivijo in zimski radič ter pobirale pridelke. Pri Volkovih pa so se seznanile z različnimi dejavnostmi, ki jih opravljajo na kmetiji, in si te dejavnosti tudi ogledale. Navdušene so bile nad konji, vse so jih božale prvič, in psom, ki je na gospodarjev ukaz prignal konje čez potok.

Glavna ugotovitev po izvedenih pilotnih aktivnostih je, da naše kmetije lahko ponudijo obilo možnosti za družabništvo in aktivno preživljanje prostega časa za osebe, starejše od 65 let, ki so še vedno samostojne, brez večjih zdravstvenih težav in niso gibalno ovirane. Za starejše, ki so običajno že stanovalci domov in imajo vrsto zdravstvenih težav ter drugih omejitev, pa je kmetija lahko prijetna destinacija za krajši izlet, pri čemer je nujna prisotnost strokovnega kadra iz matične ustanove.

Projekt se izvaja v okviru drugega javnega razpisa za podukrep 16. 9. – Podpora za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti v dejavnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom, socialnim vključevanjem, kmetijstvom, ki ga podpira skupnost, in izobraževanjem o okolju in hrani ter je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. ●

Alenka Volk
in Zdenka Žakelj

